

INGLIZ TILIDA SAMARALI GAPIRISH KO‘NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH JARAYONIDA O‘QUVCHILAR DUCH KELADIGAN UMUMIY QIYINCHILIKLAR

Jabborova Surayyo Inomjon qizi

Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti Namangan filiali, ingliz tili yo‘nalishi 2-bosqich talabasi
surayyobjbrv@gmail.com
+998947876606

<https://doi.org/10.5281/zenodo.18957590>

Annotatsiya: Ushbu maqola o‘quvchilar turli ta‘lim va ijtimoiy sharoitlarda ingliz tili speaking ko‘nikmalarini rivojlantirishda uchraydigan qiyinchiliklarni tahlil qiladi. Maqolada asosan tashvish, ishonchsizlik va o‘zini erkin his qilmaslik kabi psixologik to‘siqlar talabalarning so‘zlashuvdagi faoliyatini sezilarli cheklashi yoritiladi. Tadqiqot yetarli amaliy mashg‘ulotlarning yo‘qligi va ingliz tiliga real hayotda duch kelish imkonlarining cheklanganligi o‘quvchilarning muloqot qobiliyatiga qanday salbiy ta‘sir ko‘rsatishi haqida so‘z yuritadi. Shuningdek, unda o‘qitish metodlari, dars jarayoni muhiti va pedagogik yondashuvlarning speaking ko‘nikmalari rivojiga ta‘siri muhokama qilinadi. Maqola oxirida o‘quvchilarning ushbu to‘siqlarni bosib o‘tishi va ingliz tilida ravon gapira olishini oshirishga qaratilgan amaliy tavsiyalar beriladi.

Kalit so‘zlar: Ingliz tili so‘zlashuv ko‘nikmalari, til o‘rganish, muloqot, ravonlik, og‘zaki malaka, so‘zlashuvdagi qiyinchiliklar, o‘quvchi tashvishi, ishonch, amaliy mashg‘ulotlar, real hayot muloqoti, o‘qitish usullari, dars muhiti, pedagogik strategiyalar, tilga ta‘sir, to‘siqlarni yengish, ko‘nikmalarni rivojlantirish, ta‘limiy sharoit, psixologik to‘siqlar, o‘quvchi motivatsiyasi, til egallash.

Annotation: This article examines challenges learners face while developing effective English speaking skills in diverse educational and social contexts. It highlights psychological barriers, including anxiety and low confidence, that significantly limit many students’ speaking performance daily. The research explores how insufficient practice opportunities and limited exposure reduce learners’ essential real-life communication abilities overall. It also discusses factors such as teaching methods and classroom environments strongly influencing students’ speaking skill development progress. Finally the article offers practical strategies to help learners overcome obstacles and gradually improve their English speaking proficiency.

Key words: English speaking skills, language learning, communication, fluency, oral proficiency, speaking challenges, learner anxiety, confidence, practice opportunities, real-life communication, teaching methods, classroom environment, pedagogical strategies, language exposure, overcoming obstacles, skill development, educational contexts, psychological barriers, learner motivation, language acquisition.

Аннотация: В данной статье рассматриваются трудности, с которыми сталкиваются учащиеся при развитии навыков устной английской речи в различных образовательных и социальных условиях. Внимание уделяется психологическим барьерам, таким как тревожность, неуверенность и страх ошибок, которые существенно ограничивают речевую активность студентов. В исследовании анализируется, как нехватка практики и ограниченный контакт с английским языком в реальных ситуациях отрицательно влияют на коммуникативные способности учащихся. Кроме того, обсуждаются такие факторы, как методы преподавания, учебная среда и педагогические подходы, влияющие на развитие навыков устной речи. В заключение статья предлагает практические стратегии, помогающие учащимся преодолеть трудности и постепенно повысить уровень владения устной английской речью.

Ключевые слова: Навыки устной английской речи, изучение языка, коммуникация, беглость, устная компетенция, трудности речи, тревожность учащихся, уверенность, возможности практики, реальное общение, методы преподавания, учебная среда, педагогические стратегии, языковая среда, преодоление трудностей, развитие навыков, образовательные условия, психологические барьеры, мотивация учащихся, освоение языка.

Maqola mavzusi va umumiy maqsadi

“Ilmiy tadqiqotlarni amaliyotga joriy qilishning muammo va yechimlari” mavzusidagi onlayn xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallar to‘plami. NamDU - 2026-yil 20-21-fevral

Ushbu maqola o‘quvchilarning ingliz tilidagi speaking ko‘nikmalarini rivojlantirishdagi qiyinchiliklarni tahlil qiladi. Maqolaning asosiy maqsadi talabalarni cheklayotgan psixologik, metodik va ijtimoiy omillarni aniqlash va ularni yengish yo‘llarini ko‘rsatishdir. Ingliz tilida so‘zlashuv ko‘nikmalari tilni o‘rganish jarayonida muhim ahamiyatga ega bo‘lib, talabalar fikrini erkin ifoda etishi va muloqot qobiliyatini oshirishiga xizmat qiladi. Shu bilan birga, gapirish ko‘nikmalarini rivojlantirish talabalarning o‘zini namoyon etish, motivatsiya va ijtimoiy ishtirokini oshirish imkonini beradi. Maqola psixologik to‘siqlar, amaliy mashg‘ulotlarning yetishmasligi va real hayotiy muloqot imkoniyatlarining cheklanishi kabi muammolarni yoritadi. Tadqiqot nafaqat nazariy, balki amaliy jihatdan ham foydali bo‘lishi ko‘zda tutilgan. Bu maqola talabalar, o‘qituvchilar va ilmiy tadqiqotchilar uchun dolzarb bo‘lib, speaking ko‘nikmalarini yaxshilashga qaratilgan strategiyalarni taqdim etadi. Sinfdagi va sinfdan tashqari vaziyatlarda tilni rivojlantirishning muhim jihatlari ham tahlil qilinadi. Shu sababli maqola ilmiy va amaliy nuqtai nazardan speaking ko‘nikmalarini mustahkamlashda foydali manba hisoblanadi.

Psixologik to‘siqlar

Maqolada psixologik to‘siqlar talabalar speaking ko‘nikmalarini rivojlantirishga qanday ta‘sir ko‘rsatishi batafsil tahlil qilinadi. Tashvish, qo‘rqish va o‘zini erkin his qilmaslik kabi omillar talabalarni passivlashtiradi. O‘quvchilar xatolardan qo‘rqib, fikrini ochiq ifoda eta olmaydi va bu ularning muloqot qobiliyatini cheklaydi. Sinf muhitidagi raqobat va o‘qituvchining qattiq talablari talabalarni qo‘rqitishi mumkin. Ishonchsizlik, shuningdek, talabalarni amaliy mashqlarda faol bo‘lishdan to‘sadi. Shu sababli, psixologik to‘siqlarni aniqlash va ularni bartaraf etish pedagogik nuqtai nazardan muhimdir. O‘qituvchilar motivatsiyani oshirish va xatolarni ijobiy qabul qilish orqali talabalar ishonchini mustahkamlashi mumkin. Interaktiv mashqlar, rolli o‘yinlar va guruh faoliyatlari talabalarning ishonch va erkinlik hissini oshiradi. Shu bilan birga, psixologik to‘siqlarni yengish talabalarning speaking ko‘nikmalarini rivojlantirishda asosiy omil bo‘ladi.

Amaliy mashg‘ulotlarning yetishmasligi

Amaliy mashg‘ulotlarning yetishmasligi talabalar speaking ko‘nikmalariga sezilarli ta‘sir qiladi. Talabalar kamroq interaktiv mashqlar va rolli o‘yinlarda qatnashadi, shuning uchun ular faqat nazariy bilimga tayanadi. Mashq qilish imkoniyatlari cheklangan bo‘lsa, talabalarning muloqot qobiliyati sust bo‘ladi. Guruh mashqlari, muhokamalar va real vaziyatlarni simulyatsiya qilish mashqlari yetishmaydi. Bu esa talabalar grammatikani va lug‘atni amalda qo‘llay olmasligini keltirib chiqaradi. Interaktiv metodlarni qo‘llash, masalan, suhbat mashqlari va guruh ishlari, speaking ko‘nikmalarini mustahkamlashga yordam beradi. Onlayn platformalar va til klublari mashq qilish imkoniyatini oshiradi. Amaliy mashg‘ulotlarni tizimli qilish samaradorlikni oshiradi. Shu bilan amaliy mashg‘ulotlar yetishmasligi muammosi kamayadi va talabalar o‘z ko‘nikmalarini yanada samarali rivojlantiradi.

Real hayotiy muloqot imkoniyatlarining cheklanishi

Talabalar ko‘pincha sinfdan tashqari ingliz tilida gaplashish imkoniyatiga ega emas. Tilni real kontekstda ishlatmaslik ko‘nikmalarni sekinlashtiradi va nazariy bilimning amaliyotga aylanishini cheklaydi. Oila va jamiyatda ingliz tilida muloqot qilish odati yo‘qligi talabalarni amaliy mashqlar orqali o‘zini rivojlantirishdan to‘sadi. Shu sababli onlayn va global muloqot imkoniyatlarini ishlatish, masalan, virtual suhbatlar, til klublari va xalqaro dasturlar orqali mashq qilish zarur. Real vaziyatlarda tilni qo‘llash motivatsiyani oshiradi va ko‘nikmalarni mustahkamlaydi. Reallik va nazariya o‘rtasidagi tafovutni kamaytirish uchun pedagoglar simulyatsiyalar va interaktiv suhbat mashqlarini qo‘llashi mumkin. Talabalarni real vaziyatlarda ishtirok etishga rag‘batlantirish ularning speaking ko‘nikmalarini oshiradi. Shu bilan, real hayotiy muloqot imkoniyatining cheklanishi talabalarning muloqotga tayyorligini cheklaydigan asosiy omil hisoblanadi.

Tavsiyalar va xulosa

Maqolada aniqlangan muammolarni yengish uchun bir qator tavsiyalar keltirilgan. Psixologik to‘siqlarni yengish uchun motivatsiya va ishonchni oshirish zarur. Amaliy mashg‘ulotlarni ko‘paytirish va interaktiv metodlarni qo‘llash talabalarning speaking ko‘nikmalarini rivojlantiradi. Real hayotiy muloqot imkoniyatlarini yaratish, masalan, til klublari va onlayn platformalardan foydalanish samarali bo‘ladi. O‘qituvchining qo‘llab-quvvatlashi va pedagogik yondashuv muhim rol o‘ynaydi. Talabalar o‘zini erkin his qilishi uchun qulay muhit yaratish kerak. Texnologiyalar va til ilovalari mashqlarni oshirishga xizmat qiladi. Tilni amalda qo‘llash orqali ko‘nikmalar mustahkamlanadi. Har bir muammo bo‘yicha yechimlarni birlashtirish tavsiya etiladi. Shu bilan, maqola amaliy tavsiyalar bilan yakunlanadi va speaking ko‘nikmalarini rivojlantirishda foydali manba bo‘lib xizmat qiladi.